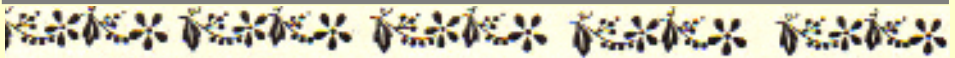

Kis

LART

IRODALMI FOLYÓIRAT

Hans-Guido Klinkner

EGYRE SZŰKEBB

Egyre számosabbak a liftek,
egyre szélesebbek az utak,
egyre komfortosabbak a menedékházak,
és pazarabb étlapuk választéka.
Egyre szűkebb viszont a hegyek világa,
a magányt és műzsát keresők számára.

Fordította: Bayer Béla

Immer enger

Immer zahlreicher werden die Lifte,
immer breiter die Wege,
immer komfortabler die Hütten,
immer umfangreicher die Speise- und Getränkearten.
Immer enger wird die Welt der Berge

Per aspera
ad astra

Hans-Guido Klinkner

30. 2013. 02. 19

HANS-GUIDO KLINKNER

versei

A magyar tengernél

(Am Ungarischen Meer)

Az ecsetnek
könnyű szél szolgál fénnel,
keverve égi kéket,
felhők fehérjét,
s a víz halvány zöldjét.

A tó palettáján
egymásba villanó
állandón újuló színek.

A víztükör a vendégeknek
gazdagon terített asztal,
compóval, csukával és fogassal,
s mindehhez a dombról
felséges bor csorog.

Vándor, időzz el,
hagyd, szemed s ínyed
elkényeztetni
a magyar tengernél.

Ezüstbogáncsok

(Silberdisteln)

akárha csillagok
díszítik a kék ég alatt
a nyártól lomha havasi legelőt,
sugárzón nézve a vándorok szemébe.

Viharállón, a köves talajba
gyökerezve,
hamarosan a jégkristályok is
védeni fogják csodás szépségüket.

Seiser Alm 2007

Nyomok

(Spuren)

A hatalom és erőszak nyomai.
A történelem iszapjába
mélyen beágyazódva.

Diadalívek, amfiteátrumok,
várak, paloták, katedrálisok.

Pápának és püspököknek,
császárnak és királyoknak
teremtve. Adókból,
izzadságból és vérből.

Megállíthatatlanul,
mint a Vaucluse folyása,
áramlik a túristatömeg,
a hegyek és a tenger között,
a múlt völgyein át.

A Mistral lehellete,
a levendula és a hársak illata
számúzta a történelem
pestisszagát.

Provance

Idegen

(Fremd)

Idegen utcákon,
idegen városokon át
megyek,
idegen embereket hallva.

Megyek,
minden lépés
közelebb visz a hazámhoz.

A szerzőről:

(Zum Autor)

A német nyelvterületeken jól ismert **Hans-Guido Klinkner**, Dél-Nyugat-Németország Saarland tartományában született, 1934-ben. St. Ingbertben él.

A Szabad Német Írószövetség és városának Irodalmi Fóruma tagjaként eddig tíz kötete látott napvilágot. Írásait argentin, francia, litván és magyar lapok közölték. Egyéni hangvételű, kritikus verseinek forrása: a klasszikusan értelmezett humanitás.

Magyar fordítója: Bayer Béla költő.

ESTE A LOIRENÁL

(Abends an der Loire)

Már csak oszlopok
állnak a folyóban,
A hajdani hídfőket ma
fű és virágok ékítik,
noha korábban
roppant terhek alatt
görnyedeztek.

Az alkonyi Nap –
mit törődik ő a történelemmel?
Arany fáklját gyűjt a folyó felett
ragyogtat nyárfákat és fűzet,
táncoltat sugarán
szűnyog miriádok.

német franciát
kísér az új hídon át
gyűlölet nélkül immár.

A romokat és sírokat
benőtte a fű.

*Blois***ZÚZMARA**

(Raureif)

Zúzmara
cicomázta az erdőt,
a kék égbolt
előterében
kopasz gallyakat
díszített.

Elfeledve
a köd, párák és fagy,
a vihar, ami szüette
fákat kidöntött.

A búskomorság
szürke páncélját
jégvirág pattintja
fel villogón,
átszöve a nap nélküli időt.

A CSEND DALA

(Das Lied der Stille)

Az idő zajában
hol hallhatod
kotta és
szöveg nélkül
a csend dalát?

Magányos úton,
roppanó hóban,
két lépés között
befelé hallgatózva:

egy fuvallatban
szívdobbanásod
és lélegzeted
játsszanak neked
egy dallamot.

MAZURKA

(Nagyapámra emlékezve)

Szenet fejtett, kőzetet robbantott
egy életem át.

Szent Borbála zászlaja alatt
fát és bádogot munkált, kifulladásig;
majd hegedűn húzta a talpalávalót,
míg házának adósságterheit leróta.

Mint egy kő, nehezedett a tüdő
az idős ember törekenységére;
Egy kő, az utolsó nagy háború
romjai közül.

Naponta, már egy egész télen át,
tartotta magát, imádkozva
a megváltó Erős Barát után,
aki életének elviselhetetlen terhét
átveszi.

A hajnal szürkéségében végül
Jönni látta őt.

Legjobb gúnyájában, hegedűvel a
kézben,
a követet pártfogóként fogadta,
s egy mazurkát játszott útjában
a végső kötélpályáig.

GYORSABBAN

(Schneller)

Gyorsabban és gyorsabban
peregnek az órák, napok,
az évek és hónapok,
át, az öregkor ferde felszínén.

Az emlékek elizzanak,
fénysebességgel ég a gyújtózsínór.

A TAVASZ GYŐZELME

(Der Sieg des Frühlings)

Búcsúzóul még
ökölbe szorítja kezét a tél,
egy felbőszült fekete felhő
gördül a széles égen szerte
jeges tüdejét üresre fújva,
izzik el az alkony vörösében.

Madárhangokra
csitri tavasz szökken a tájba
világos, langy szellőkből szőtt ruhában,
napanyácskától növekvő erővel
megajándékozva, napról napra
magasabbra hág a hegyekbe.

Havat és jeget
olvaszt lány lépésekben
és zöld vándorbotja alatt
krókuszokat és gyermekláncfüvet nevel,
nászra lobbantja a tűzok vágyát.

Seiser Alm

APOKALIPSZIS

(Apokalypse)

Földrengés
vulkánkitörések,
cunami és maghasadások
fenyegetnek embert és természetet.

Elesetten állnak világszerte
a pusztítás varázsinaiai
elesetten bámulják az eljövendő
katasztrófákat,
gondtalanul szaporítva a káoszt
értelmetlen háborúk által.

A verseket fordította: Bayer Béla

Szürrealista elemek Németh Erzsébet költészetében

Németh Erzsébet költő (1944-) indulásakor képszerű lírai formában próbálta kiírni magából gyötrő és szenvedélyes emlékeit. Létbe zárkózó, befelé forduló ember. Elsősorban a rímes szabadverset érezte adekvátnak mondanivalója kifejezésére. Sovány becsvágya kevésnek bizonyult az élvonalba kerüléshez, pedig országos lapok is közölték verseit, mint a Magyar Ifjúság vagy az Ifjúsági Magazin. Írói berkekből jövő biztatás sem tudta véglegesen az elvont költészet mellé állítani. Ezért maradt ki az 1970-es évek feljövő, mára már neves irodalmárai közül. Később tanári hivatása mellett újból megjelentek versei. A Tinódi Klub adta ki első kötetét, amely Németh Erna néven jelent meg 1992-ben Megkövült varázslat címmel: Ebben felcsillan a gyermekkor felejthetlensége, és a falusi környezet beágyazódott természet élménye. Legszebbek: *Nem a régi, Őriző táj, Falu és a Jelenbe érve* című versek. Már ezekben a korai költeményekben felcsillan egy-egy jellegzetes szürrealista kép társadalmi korképpel vegyítve: „*felvágtuk puffadt éjszakák hasát -/ némán alvadt a dáliaik vére.../ Hazugságunk szégyellte magát.*”

Kezdetben még kialakulatlan a költői világa, de már itt is felkomorlanak a magány árnyai, avantgarde hatásokat mutató finoman cizellált képeibe belebelebereg az elmúlás sötétje. Elszigeteltségét, vélt számkivetését fogalmazta meg a Levél című versében: „*Múltam lóg nyakamban./ ócska talizmán./ Szerencsét tőle nem remélhetek.*”

Jellemzően a hetvenes évek költészetére a személyiség elsődleges szabadságában a transzendencia jelenléte vagy hiánya mutatható ki. Problematikussá váló személyisége

magában hordozza a korköltészet nehézségeit: elzárkózást, bebábozódást, a kimondhatatlanság hagyományos attitűdjeit. Radikális fordulat kell, általános redukció, vélik a messze tekintők, és sokféle kísérleti formával próbálkoznak. Vizuális formák, grammatikai effektusok, instrumentalizmus, a nyelvet megkerülő jelrendszer megkereséséig, akár a hangzó költészetig is eljutottak. Ezek a jelenségek sok induló költőt bátortalanítottak el, vagy félre vonultak. Az új mesterek hiánytobzódása majdnem teljesen az elvontság iszapjába süllyesztette a költészetet. Németh Erzsébet eltávolodott ettől, magába zárva, a természetbe, szerelembe, a halálfelelemben emigrálta verseit. A nyolcvanas években már az irodalom meghaladása volt egyes irodalmi körök célja (*Lélegzet füzetek*), és a nyelvben robbantott alagúton át kívántak bejutni az ismeretlenbe. Természetesen ezek a kísérletek nem maradtak hatás nélkül.

Azok a lényeges kapcsolati elemek ugyanis, amelyek Németh Erzsébet líráját indulásakor jellemezték, mint például az egyszerű hang, a falusi érzélemvilág beszövése a modern költészetbe, a szülői szeretet, az ösztönösség naiv bája, és nem utolsósorban a kor zártságából beívódó kollektivitás nem őrződött meg teljesen tartalmaiban. Ez kissé gátolta individuális kibontakozását, így az általánosabb líraeszmény lett későbbi költészetének lényege: *Csak így tudok élni:/ zuhanva-szállva./ Mindenkiért égve, s egymagamba zárva.* (Nyugtalan-nyugalom)

Azonban finom költői ízlésével és finom ösztönével leírja az élet apró, rejtett gyönyörűségeit, az asszonyi gondokat, érzéseket, melyekről csak ő adhat hírt, mert ezek oly ritkán vannak jelen mai költészetünkben:

*Barka, kalács, ünnep,
csend, titok, várakozás.*

*Íjra feszített pillanatot:
a szeretet feltámad-e?*

Ha költeményeit szabadon társítjuk, misztikumát és révületét nem tudjuk teljesen a szürrealista motivációk közé illeszteni, mert a szürrealizmus filozófiai tartalmát főleg a tapasztalaton túli világ alkotja, melynek alapjait Planck tételei és a modern lélektan teremtette meg, ahol jelen volt az irracionális és agnoszticizmus megújult szemlélete. Ezek a modern ember új válság-élménye és tudományos felfedezése által jöttek létre. André Breton szürrealista vezér az automatizmust tartotta a technikai és pszichikai megnyilvánulás fő forrásának, amely meghatározza egy-egy írásmű szürrealista jellegét. (A francia eredet szóösszetétele valóságon túlit és valóság felettit egyszerre jelent.) Bretonék törekvéseiben megjelent az avantgarde kontinuitása az expresszionizmus, a futurizmus és a dadaizmus által. Németh Erzsébet verseiben az avantgarde és a racionalitás mellett jelen van ugyan az automatizmus, de alapvetően, az egész költészetét meghatározó szürrealista motívum nem fedezhető fel, így csak szürrealisztikus jegyekről beszélhetünk. Talán legtöbb ilyen motívumot az Aranysújtásos vágyaidban c. versében találhatunk:

*Aranysújtásos vágyaidban rejts el!
Emlékké fehérült álmok:
szemed csillagszórói fénylenek,
átölel szerelmed gótikus árnya,
becéző kezed éneke -
Jázmin-mosolyod illata bódít,
nyárba szédül a szerelem...
Rózsák vörös lüktetése
csókok árnyéka szememen.*

A szürrealizmusra jellemzően megjelenik a képszerűség dominanciája: az egytagú metaforák aránya megnő, előtérbe kerül a színesztézia és az öntudatlanul használt antropomorf kép.

Meghatározhatatlan élménytónusok fes-

titik át képzeletünket, sokszor színesztéziával ragyogtatja meg a lélekgócokat látomászerű négysorososaiban:

*Tenyeremen tartom az időt,
köröttem a gond barna bogyói hullnak.
Szándékok meredek csúcsa fölött
viharral dübörög a Halál.*

Színei gazdagságára több versében is találhatunk példát: tarka öröm, sárga est, kék-ezüst beszélgetések, baráti-barna kéz-fogás, ezek a szókapcsolatok a Színek hullanak c. verséből valók. A halál elkerülhetetlen evidenciája félelmet ötvöz elvonatkoztatott gondolataiba, szinte mítoszi archaizmussá alakulnak át istenes verseiben. Ezek a gondolatok sokszor lázadáshoz vezetnek a megváltoztathatatlan isteni akarattal szemben:

*A tollát hullató délután az enyém,/ a
lényeg utáni pillanatot./ Istennel vívott perem-
ben / életjáradékként ez maradt.*

(Életjáradék)

*Uram, ma már tudom,/ hogy nincsen irga-
lom,/ csak korhaadt fakereszt/ és árva sírhalom!
(Nincsen irgalom)*

Az Idomított szavak című kötetének Az utolsó órán c. ciklusában több négysorosban találkozhatunk a halálélmény tömör lírai képzetének megfogalmazásával. Vagyis: egészében tiszta, de néhol megfáradt költészet ez. Egymást bőven ismétlő képek metaforikus áradata nem teremt teljes emberléptékű lírai közelséget, valamiféle mesterséges borzongás vonszolja tartalmait egy kevert érzésvilágon át.

Szépséges és intenzív fájdalom mágiájának átélése sugallja az élet boldogtalanságának metafizikai valóságát. Ezek a kis opálértelmű remek legmeghatározóbb tartalma az, hogy tényszerűen nincs determinálva tényanyaguk, így elvont értelmük válik formabontó tartalommal. Éterien áramló zenéjük és szabálytalan rit-

musuk különösen mesés és mágikus hatást teremtenek:

*Lánctalpas csönd félelmében
készülődik a távol...*

*Virrasztó emlékek között
a múlt özvegye gyászol.*

(Lánctalpas csönd)

Költemény-élményének eredete ősi és modern. Szimbolikájába szürrealista és archaikus elemek vegyülnek a népköltészet naivan átszótt egyszerűségével. Valamiféle dúltság, lebegő érzékenység, drámai hatás rejlik fukar trópusaiban. Nem annyira a gondolati tömörség, mint inkább az áradó metaforák hatnak költői erővel:

*Boldogság bokra rejts el,
fény-ágak fonjatok körül!
Mosoly-szirmaim szálljatok,
merre a csókok méhrajja röpül ...*

(Vágyak)

Költészetében kevés a direkt tartalmi közlés, általában tartózkodik a valóság minősítésétől, inkább áttéteesebb életidőben mozgó tapasztalatok képi megjelenítésében találja meg kifejező formarendszerét. Az Ab initio... (kezdetből fogva) c. versében a kicsit eltúlzott népies hangulat mellett számmisztikával is találkozhatunk: „magnézni/ hány csúcsa van a létnek,/ a szerelem hajlásszöge mekkora? -/ Szerkessz érintőt magadhoz,/ a világ átmérője végtelen”. Versben egyedülálló megoldás a numerológia útján leírt szerelem, bár az ilyen ezoterikus rendszerek korunkban reneszánszukat élik. Egy másik négyorosásban: „Heroadnak a nyár szirmai,/ berácsol elsőfokú egyenlete a csendnek,/ dermednek ujjaim hegynén a szavak,/ s eltűnik emlékeimből a szimmetria.”

Csak úgy, mint a szürrealista elemek az expresszív költői szemlélet is jelen van verseiben. Az expresszionista költő a szenvedésben, a szenvedőkkel való együttérzés-

ben találja meg az ember, a világ és a költő közötti kapcsolatot. „De kinn a világban;/ szüette-idő, fémes félelem,/ sárkány-tűzgyűlölet/ terjed hiten, életen.”, és itt is belép a numerológia, mert a vers (Üzenet halottaimnak) utolsó sorában kigondolja „a boldogság képletét”. Költészetében a mítoszokhoz való vonzódásra az Új-Krisztus és A Hold intelme Émerunhoz című költeményeiben találunk példát. „Zokog az éjszaka,/ csillagkönyvet hullat./ Cédrus-jajok lángja/ mutatja az Úrnak:/ Halott a szárnyasló,/ mely leszállt a Földre, Új-Krisztusnak hitték -/ az ember hát megölte.”

A félreértett világ kerül kifejezésre a posztmodern irodalomban, amikor is a negatív groteszk, a mindent tagadás destruktív eszközévé válik, és a lét értelmetlensége lesz az emberi élet értelme. Ez a fajta irodalom pusztá maszk, az üres semmit sejtéssel árnyalva az individuum egoista feltűnési vágyát elégíti ki. (Ilyen például Balla D. Károly: Tejmozi c. akármije. Markovits Teodóra kritikus így ír róla: "Balla D. Károly új műve voltaképp nem egyéb, mint egy egész estét betöltő nagy filmszakadás. Ezért ugyan nem érdemes beülni a Tejmoziba).

Szerencsére Németh Erzsébet nem került ebbe a csapdába. Léttagadása életféléssel párosul: „Utolsó dallama vagy/ rigóénekeknek,/ gerlefuvolának./ Nincs akit megöleljek érted -/ darabokra tört bennem a bánat.” (Utolsó); „Minden csóokban, ölelésben nyűszít a félelem:/ lehet, hogy nem érzük meg a holnapot,/ a mának pedig mindjárt vége lesz./ Szerelem-szirmok még ne hulljatok!”

(Még ne!)

Újabb verseiben inkább a konvencionális hangulatlíraba ötvözi szakrális és térelmény opusait, most már a tömör gondolatok grammatikai irányába mozdul el: „Mintha csontomból is/ ki lennék takarva: villogó, meszes/ emlékezet/ feszes nyújtózásom” (Mintha).

Mostanra a falu, a szomszéd emberek és történések emlékké fakultak, csak a nosztalgikus emlékezés pillanataiban jönnek ismét a felszínre. De versei uralkodó motívuma a szerelem érzése és a boldogság megtalálásának vágya megmaradt a halálfélelemben rejtett keserűséggel együtt. Szinte egész eddigi életén át - a kezdetben meglelt hangot variálja. Poétikája nem fogadott be semmi divatos külső hatást, egyénisége ezektől nem sokat gazdagodott. Költészetének nincsen belső megújuló téma rendszere, nincsenek új építő kövei. A korán meglelt egyéni hangját: a metaforikus beszédet, a képszerűséget, a zárt gondolatokat legújabb verseihez is sikerült megtartania, de fegyelmezettebben használja költői eszközeit.

NÉMETH DEZSŐ

Juhász János

Élj békében
Haragot táplálsz
Magadnak ártasz vele:
Rakd le batyudat!

Kíváncsiság
Alul maradtál?
Elmédben vesztett csata:
Ne légy kíváncsi!

Kísértés
Kísértés gyötör?
Segíts meg tisztán látni!
Tudjak kitérni.

Állj fel!
Ha megcsúsznál is
Ne fetrengjél a sárban
Fordulj Istenhez!

Boér Tamás

versei

Bányász

Keserű lé csorog, az ember megázva:
izzadt homlokán bűzös pára
sistereg forró bőrbe marva.
Ősz fej sisak súlyától terhes,
bányáját gőze torkán keserves
gombócként dőf fekete szarva.

Apám

portól s koromtól fuldokolva
füsttől s méregtől őszült
örökös háborgás

szennyet szital az ég

urnányi csend
csüngök szótlannal
el sem köszöntem

Szeptember

A faágak már görcsben állnak,
száll megannyi diólevél,
s az eső levét már összeszűrte
a füsttől borzongó szürke
ökönyálba csavart szél.

Zoltay Lívía

Hatalom

A nő a benzinkút melletti presszóban ült. Martinit kortyolgatott. Lassan itta, hogy minél tovább érezhesse azt az édeskés, mégis kicsit kesernyés ízt, amitől valahogy gyorsabban szaladnak a percek. Este hét óra volt, és ő várt. A férfit várta, már megint. Vagy még mindig. Vékony, fekete kabát volt rajta, amit most levett, fekete, hosszú ujjú pulóver, szűk, épp csak térd föléig érő szürke szoknya, ami kihangsúlyozta a sok sporttól formás lábait, a szoknyájánál egy árnyalattal világosabb szürke harisnya, és magassarkú, hosszú szárú fekete csizma. A nő ápolt volt, barna, alacsony, az alakja telt, de izmos, sportos, az arca szabályos, a haja félhosszú. Nagy diószemeivel furcsán méregette a félig üres poharat. Tudta, hogy a férfi nemsokára megjelenik, mert itt szokta bonyolítani az üzleti megbeszéléseit.

Egy másik férfival jött, jobb kezében a mobiltelefonját szorongatva. Ahogy kinyílt az ajtó és beléptek a presszóba, a nő abban a pillanatban tudta, hogy ott van, pedig háttal ült a bejáratnak. Megérezés. Ahogy megérezte azt is, hogy kell neki ez a férfi. Nem tudta, hogy miért, csak azt, hogy kell. Ilyen egyszerűen. Csakhogy az érzés – most már – egyoldalú volt. Amikor megismerkedtek, ez persze nem így volt. A férfinak nagyon tetszett a nő, imponált neki, hogy csinos, és van agya. A nő először még nem volt ilyen lelkes, neki több idő kellett, hogy igazán elkezdjen vonzódni a férfihoz. Többször találkoztak és sokat beszélgettek. Jól működött köztük a kémia, mégsem feküdtek le egymással, mert odáig nem jutottak el. A nő hibájából. Ahogy érezte, hogy kialakult benne a férfi

iránti vonzalom, elkezdte üzenetekkel bombázni, és hívogatni. Pontosan azt csinálta, amitől minden férfi menekül. De nem tehetett róla, olyasmi volt ez, amin nem tudott uralkodni. Ritkán tetszett meg neki valaki, mert sajátos, furcsa izlése volt, de ha felkeltették az érdeklődését, akkor szinte azonnal üldözőbe vette az illetőt. A legtöbb kapcsolata ezért ment tönkre, mint ez is. A férfi, ahogy szaporodtak az üzenetek és a telefonok, úgy hátrált ki a kapcsolatból. Miért nem válaszolsz? Mikor jössz? Miért nem jössz? Találkozunk? Nincs válasz. Ha hívta, a férfi már fel sem vette a telefont. Akkor már tudta, hogy vége van, mégsem akarta elfogadni. Nem bírta elfogadni. Tucatiával kapta a bókokat más férfiaktól, de nem érdekelte egyikük sem. Csak az, amelyik visszautasította. Amelyik még arra sem méltatta, hogy elbúcsúzzon tőle. Valamit látott benne, amit a többiekben nem, ezért ragaszkodott hozzá ilyen eszeveszettül. Talán azt, hogy erős, férfias, hogy mennyire határozott, mindig, mindenben. Azonnal megérezte, ahogy elmegy az asztala mellett. Akkor megfordult, és látta, hogy a társával együtt leülnek egy másik asztalhoz, az övétől körülbelül kétfélméternyire. A férfi észrevette a nőt. Alig láthatóan, de elhúzta a száját. Újabb tördöfés. Pedig már hetek óta nem is hívogatja. Csak vár rá itt a benzinkút mellett, hetente kétszer, amikor a férfi idejön. Erre még jól emlékezett. A két férfi nem beszélt túl hangosan, a nő mégis tisztán hallotta minden szavukat.

- Ki ez a nő, ismered?
- Miből gondolod?
- Csak abból, ahogy ránéztlél.
- Igen, ismerem.
- És?
- Mit és? Beszéljünk inkább az üzletről, jó?
- Jó, jó, majd az is szóba kerül, de ez

most valahogy jobban érdekel. Szóval?

- Megismerkedtünk, találkoztunk. Először nagyon tetszett, de aztán elkezdett nyomulni, sms-ekkel bombázott, meg hívogatott, és provokált. Állandóan. Én meg kiszálltam. Nem bírom ezt. És egyébként is, túl bonyolult a lelkivilága. Ezt sem bírom. Mínek?

- Megvolt?

- Nem, addig nem jutottunk el. Pedig fel is ajánlkozott nekem.

- Te hülye vagy?

- Miért?

- Barátom, ha rám nyomulna egy ilyen nő, én aztán nem bálnám, az tuti. De legalábbis biztos, hogy lefektetném. Megadod a számát?

- Figyelj, ez veszélyes. Hidd el. Valami nem százas nála. Lelkileg nincs teljesen rendben. Volt dolgom hasonlóval korábban, ezért is menekültem el. Nem kell a fölösleges bonyodalom. Van így is épp elég.

- Kár. Most is miattad van itt?

- Igen. Hetek óta idejár, mert tudja, hogy itt szoktam megbeszélni az üzleti dolgaimat.

- És nem mozgat meg benned semmit?

- Már nem. Mondom, túl bonyolult. És nem bírom, ha valaki ennyire nyomul. Beszéljünk az üzletről, jó?

- Jó.

Pár perc volt az egész beszélgetés, de a nő úgy érezte, mintha tüzes vassal szurkálnák. A másik úgy mérte végig, mint egy darab húst. Nem ezt akarta. Nem erre vágyott. Csak azt akarta, hogy a férfi kívánja, újra, úgy, ahogy akkor, amikor az autójában ölelkeztek, csókolóztak. Akkor még nem voltak sms-ek, sem számonkérő telefonok. Akkor még akarta a férfi, igazán, őszintén, és ő húzódozott egy kicsit. Hogyan lehetne valahogy oda visszamenni? Abba az univerzumba, amikor

még ő volt nyeregben, és nem a férfi? Most egy pillanatra dühöt érzett. Dühöt és kétségbeesést, amiért a férfi ennyire semmibe veszi, szóra sem méltatja, mintha a világon sem volna, vagy csak egy apró féreg lenne, amit el kell taposni. Behunyta a szemét, és ösztönösen szorította a jobb kezében lévő, majdnem teljesen üres poharat. Már nem érezte magán egyikük tekintetét sem, most ő nézett a férfira. Szenvedély volt a nézésében. Olyasfajta szenvedély, amit, ha működne a kapcsolatuk, a férfi nem tudna figyelmen kívül hagyni. A jobb profilját nagyon szerette. Amikor vezetett, akkor is mindig azt látta, ahogy mellette ült. Nem volt kifejezetten jóképű, inkább karakteres, férfias. A haja barna, de már őszült és ez roppant jól állt neki. Nem volt túl magas, alig 180 centi. Ez volt az egyetlen, ami a nőnek nem tetszett a külsejében. Ő az igazán magas férfiakat szerette, talán azért, mert alacsony. A testalkata erős, kicsit mackós, ez is imponált a nőnek. Lazán, sportosan öltözködött, mégis volt benne némi elegancia. Most fekete bőrdzsekit, világoskék inget és sötétkék farmert viselt. Hegyes orrú, fekete cipő volt rajta. A kék ing jól illett a szeme színéhez. Kék szem, hideg szív... Nyolc évvel volt idősebb a nőnél. Túl egy váláson, több rosszul sikerült kapcsolaton. Ahogy a nő is. Csak neki volt egy gyereke. Most az anyja vigyázott rá, ezért tudott idejönni munka után. A férfi nem volt különösebben szenvedélyes, inkább gyakorlatias, és a végtelig realista. Az üzlet és a pénz érdekelte, mert ezeket tartotta értékmérőnek. A nő ennél jóval idealistább volt, de elfogadta a férfi gondolatvilágát, mert ő is ebben a világban élt. Mindenért harcolni kell, a szerelemért is. Szerelem... A pohár, amit a kezében tartott, abban a percben eltörött. Szerencsére nem vágta meg magát. A pultoslány azonnal odaszaladt, hogy rendet rakjon. A nő

szabadkozott, szégyellte magát egy kicsit. Természetesen kifizetem, mondta. A férfi akkor végre ránézett. De valahogy nem olyan nézéssel, mint amit a nő az utóbbi időben megszo-kott tőle. Nem szánalom tükröződött a szemeiben, hanem valami más, és miközben a nőt nézte, hirtelen a nyakához kapott. Úgy tűnt, mintha megakarna fulladni. És a nézése... Félelem ült a szemeiben. A nő nem tudta mire vélni ezt az egészet, és látta, ahogy a társa felugrik és megpróbál segíteni neki. De addigra vége lett, elmúlt a szorító érzés, és a férfi elengedte a nyakát.

- Mi volt ez? - kérdezte a másik.

- Nem tudom. De menjünk innen, jó? Nincs rám jó hatással ez a nő.

Felálltak és elindultak a kijárat felé. Megint elhaladtak az asztala mellett. A nő most elfordult, nem akarta magán érezni a férfi szúrós tekintetét, épp eléggé megalázó volt így is az egész. Akkor fordult hátra, amikor kimentek az ajtón, és látta, ahogy a férfi beszáll az autójába, és elviharzik. Megint egy eredmény nélküli nap, gondolta. De mi volt ez a szorítás? Vajon én okoztam ezt? De hát én nem akarok ártani neki. Csak vágyom rá, és meg akarom szerezni. Ezért járok ide, nem azért, hogy megfojtsam, gondolta.

A férfi nem ment többet abba a presszóba. A nő még hetekig járt oda, mindig azokon a napokon, mint korábban, de soha, egyszer sem találkoztak. A férfi megjedte. Azt gondolta, hogy a szorító érzést a torkában a nő okozta. Nem hitt az ezoterikus dolgokban, egyszerűen csak érezte, hogy a nő van rá ilyen hatással, és nem akarta, hogy ez az érzés teljesen a hatalmába kerítse. A nő nem gondolta, hogy bármilyen hatalma is lenne a férfi felett, sőt, inkább úgy hitte, hogy már egyáltalán nem érdekli, még annyira sem, hogy akár csak ránézzen, hiszen még az

üzleti megbeszélései helyszínét is megváltoztatta. A férfi élte az életét. Néha találkozgatott más nőkkel, néhányal közülük le is feküdt, de nem fogta meg egyik sem. Reggelente, amikor borotválkozás közben belenézett a tükörbe, mindig érzett egy-egy apró, szorító érzést a torkában. Nem volt annyira intenzív, mint akkor, ott a presszóban, de minden nap érezte, és mindig ugyanakkor. Lassan elfogadta, hogy ez a büntetése, amiért semmibe vette a nőt, és még annyit sem mondott neki, hogy viszlát, csak szó nélkül lelépett. A nő minderről semmit sem tudott. Miután hetekig hiába járt a presszóba, szép lassan megpróbált tovább lépni. Megértette, hogy nem kellett a férfinak, és soha nem is fog kelleni neki. Nem volt könnyű ezt elfogadni, mert mély nyomokat hagyott benne, de idővel sikerült. Találkozgatott valakivel, aki újra felkeltette az érdeklődését, és ez a kapcsolat végre kölcsönös vonzalmon alapult. A férfi azonban kezdett megváltozni. Ahogy a nő élete rendeződött, úgy jelentek meg az első repedések az ő korábban nagyon is szilárd életén. Az üzleti döntései sem voltak olyan sikeresek, mint azelőtt. Úgy érezte, hogy szép lassan kicsúszik a lába alól a talaj. És folyton a nőn járt az esze. Ő, aki korábban hallani sem akart róla, azon kapta magát, hogy egyre többször gondol rá. Akkor is, amikor más nőkkel szeretkezett. Akkor is, amikor vezetett. Akkor is, amikor tárgyalt. Mindig. Mikor ezt felismerte, hirtelen kiverte a víz. Már nem érezte a szorító érzést a torkában, sokkal nagyobb bajtól tartott. Attól, hogy a nőnek igazán hatalma van felette. Még ha ő nem is tud róla. Éjszakánként képtelen volt aludni, csak hánykolódott az ágyban, és megint a nőre gondolt. Az arcára, a finom bőrére, a formás lábaira, és a szavaira, amiket a fülébe sugdosott, amikor az autóban ölelkeztek.

Úgy érezte, megőrül, ha nem jár ennek a végére. Másnap két tárgyalása is volt, amikhez nagy reményeket fűzött, de mind a kettőt elbukta. Ez már komoly problémát jelentett a számára. A szemei pirosak voltak a kialvatlanságtól, százévesnek érezte magát, és dühös volt, végtelenül dühös, amiért elszúrta a lehetőségeit. De semmi nem érdekelt annyira, mint a nő, még az üzleti kudarcai sem. Beszállt az autójába és egyenesen a nőhöz ment. Tudta, hol lakik, hiszen annak idején többször hazavitte. Emlékezett arra is, hogy a nő lakásának az ablakai éppen arra az oldalra néznek, ahol megállt az autójával. Egyelőre sötétek voltak az ablakok, úgy-hogy várt. Szombat késő délután volt, és arra gondolt, hogy ez a hétvégéje szabad lehet a nőnek, mert ha a gyerekkel lenne, akkor biztosan itthon lennének. Fel is hívhatta volna, de azt nem akarta. Szemtől szemben akart vele beszélni. Tudta, hogy a nő szeret moziba járni, így arra számított, hátha most is ott van, és nemsokára hazaker. Arra, hogy esetleg más férfival van, gondolni sem mert. Ő, aki korábban kinevette és ostobának tartotta a féltékeny férfiakat, most úgy érezte, hogy meg tudná ölni azt, aki csak egy ujjal is hozzáér a nőhöz. Az ő nőjéhez. Ahogy várt a ház előtt a kocsiban, egyre inkább úrrá lett rajta a birtoklási vágy. A szíve hevesen vert, úgy érezte magát, mint egy kamasz, aki leskelődik a kiszemelt lány után. De hiszen éppen ezt csinálta. A felismerés csak még ingerültebbé tette, és már alig tudott uralkodni magán, amikor végre meglátta a nőt. Egyedül sétált hazafelé, a fekete kabátjában, és egy lila táskát lóbált a kezében. Sapkát nem viselt, ahhoz már meleg volt az idő. A férfi azon nyomban kiszállt az autójából, és a nő elé ugrott.

- Szia! - kiáltotta. A nő láthatóan meglepődött, kicsit meg is ijedt.

- Szia! Hát te? - kérdezte tétován, és végigmérte a férfit, de nem azért, hogy megalázza, hanem, mert látta, hogy mennyire ki van készülve.

- Nem tudom, mi van velem, hetek óta. De megőrülök érted, látni akartalak.

- Látni? Most? Ezt nem értem - a nő kissé zavartnak tűnt, ami érthető is volt. - Annyiszor kerestelek korábban. Annyiszor írtam, annyiszor hívtalak. Olyan sokáig járkáltam utánad abba a nyomorult presszóba, mert az volt az egyetlen kapocs. De semmi. Soha még csak szóra sem méltattál.

- Tudom. Ne haragudj. Nagy marha voltam. Nem tudom, nem értem, miért voltam ennyire érzéketlen.

- Mit akarsz?

- Téged.

- Miért? - a nő felhúzta a szemöldökét.

- Nem tudom. Csak akarlak, és kész. Teljesen kivagyok. Megőrülök, ha nem leszel az enyém - a nő felé nyúlt, és ő látta, hogy remeg a keze.

- Nekem most van valakim. És ez komolynak tűnik. Ő értékelt engem és törődik velem. Nem teher neki, ha írok, vagy, ha hívom - a férfi arcán halvány remegés futott végig.

- Nem érdekel. Küldd el. Én jobb vagyok. Én vagyok a hozzád való.

- Miért küldjem el? Mit nyújtottál nekem, azon a pár csókon, meg ölelésen kívül? Folyamatosan csak megaláztál, semmibe vettél, most meg arra kérsz, hogy lökjem el azt, aki végre nőként kezel? - a nő hangján idegesség hallatszott, de nem volt teljesen közömbös. Még mindig hatással volt rá a férfi. Így is. Kiszolgáltatva, kikészülve, kialvatlanul, remegő kézzel. De tudta, hogy nem működne. Túl sok a sérelem. Soha nem lenne képes megbocsátani, hogy korábban ennyire semmibe vette, hiába áll most itt könyörögve.

Bármennyire is érezte, hogy meg akarja érinteni, át akarja ölelni, és hozzábújni, erő-szakkal hessegette el magától a gondolatot. – Nem akarom – folytatta. – Nem akarlak, értsd meg – a férfi kétségbeesett. Hirtelen megfogta a nőt, és teljes erejével tolni kezdte, az egy méterrel odébb álló fához. A nő védekezni próbált, és szabadulni a férfi szorításából, de nem tudott, mert ő sokkal erősebb volt nála. Amikor a fához értek, a férfi lerángatta a nő jobb válláról a kabátot, meg a pulóvert, és elkezdte csókolni, vadul, szenvedélyesen. A nő teljes erejéből ellökte. Ekkor végre észhez tért, és már nem a vágy, hanem a fájdalom tükröződött a szemeiben. Megértette, hogy a nő nem akar már tőle semmit. Megértette, hogy bármit tesz is, a másik nem fogja akarni, ahogyan nem akarta ő sem akkor, amikor a nő kívánta olyan esze-lősen. Valahogy elkerülték egymást az érzéseik. Valahogy nem volt közös pont. Nem lehet itt már mit tenni, gondolta. Ha beledöglök, akkor sem. Mert, hogy beledöglök, az biztos... Még egyszer a nő szemébe nézett, aztán hátat fordított, és elindult az autójához. A nő nem nézett utána, nem akarta látni, nem akart újra és újra szembesülni a fájdalommal. Mert még mindig volt benne fájdalom. Fásultan indult a ház kapuja felé. És akkor meghalotta a csikorgó, visító, vonyító hangot. Egy száguldó autó hangját, ahogy fékezni próbált, sikertelenül. Megfordult. Meglátta a hatalmas fekete dzsipet, aminek az eleje csupa vér volt. És jó néhány méterrel arrébb a férfit, az úttesten fekvő, mozdulatlanul. Látta az egyre gyarapodó ember-tömeget, akik a dzsip köré gyűltek. Látta a rendőröket, és a mentősöket. És látta, ahogy fekete fóliával takarják le a férfit...

A nő a benzinkút melletti presszóban ül. Ápolt, barna, alacsony, az alakja telt, de izmos, sportos, az arca szabályos, a haja

félhosszú. Nagy diószeivel furcsán méregeti a félig üres poharat. Várja a férfit. A prédát...

Ötvös László

Hálaadás a sírásért

Megköszönöm Uram kegyelmedet,
hogy egy bibliai gondolatból
versike kerekedett...

Hálát adok megtartásodért,
amikor nem tartottak embernek
a magyarságomért...

Sőt ellenségévé tetted
a keresztyén hitemért
és leprásként kiközösítették
a szerényke tollamért...

Légy áldott a hét évtizedért,
anyám halála feletti sírásért...

Az ötven évvel ezelőtt kapott
szerető, bibliai társamért...

Az egy évtized alatt adott
három szép gyöngyöcskéért...

Az egybegyűjtött poémák
emberi visszhangjaiért...

Hallgass meg kegyelmesen,
úgy legyen, úgy legyen... ámen.

Debrecen, 1999. szeptember 16.

Bódai-Soós Judit

Fogyókúra

Néhány napja összefutottam egy ismerős lánnyal, akivel évek óta nem találkoztam.

„Istenben nem mindenki hisz, fogyni azonban mindenki akar.” – írja Coelho A portobellói boszorkány című könyvében. Lehet, hogy ez a lány is erre gondolt, amikor megszólított:

– Szia! Hogy vagy? Látom, neked se sikerült még lefogyni.

– Szia – feleltem kurtán, mert az erős üdvözlés kissé megfeküdte a gyomromat. A kerekded leányzónak azonban nem tűnt föl arcom halovány rándulása; élénk tárgyalásba kezdett:

– Én is megpróbálok mindent, de meg se látszik rajtam. Próbáltam Norbit is, tablettát is, tapaszt, ezerféle teát, akupunktúrát, gyümölcs-kúrát, zöldség-kúrát, 90 naposat, 120 naposat, de a legrosszabb az volt, amikor csak káposztalevest lehetett enni, de abból bármennyit... Te hogy bírod?

– Hát, én...

– Ne is mondd! Szörnyű! Ha sikerül leadnom nagy nehezen 1-2 kilót, pillanatok alatt visszajön rám 3-4. Állandóan fogyózik, mégse jönnek rám a tavalyi ruháim. Jut eszembe; neked megvan a Callanetics-es kazetta? Azt mondják, hogy az egész jó.

– Nincs meg.

– Kár. Volt egy ismerősöm, aki tíz kilót fogyott vele két hónap alatt. Különb, emlékszel a Kingára? Tudod, akinek olyan szőrösek voltak a karjai, mint egy orángutának. Nem? Na, mindegy. Szóval, az a lényeg, hogy a csaj elment zsírleszívásra, és állítólag most egész jól néz ki. Nem tudom, hogy meddig, mert azt hallottam, hogy irtó könnyű utána visszahízni. Tényleg, te dohányzol még?

– Igen.

– Látod, mégse használ. Az is csak egy nagy kamu, hogy a cigitől fogyni lehet. Akkor már inkább a gyomor-gyűrű!

Elkerekedett a szemem, mert elképzelesem se volt, hogy miről beszél, de a kifejezés nagyon rosszat sejtetett.

– Most ezen gondolkodom. Az tényleg hatékony. Csak a műtét miatt parázok egy kicsit, nem szívesen fekszem kés alá, de azt mondják, hogy nem túl vészes, és garantáltan lefogysz utána, és képtelen leszel újra meghízni, mert az a kis gyűrű elzárja a gyomrod egy részét, és egyszerűen nem bír sz zabálni, mert nem fér beléd semmi. Hajlok rá, hogy bevállaljam, ha ez a testtekerés nem jön be, amire most járok. Mit is mondtál, te most melyik módszerrel próbálsz?

– Én nem fogyókúrázom – vallottam be kicsit szégyenkezve.

– Neeem? – megrökönyödve nézett végig rajtam a lány, mintha marslakót látna – Hát, te tudod... Na, nekem nem kell. Örülök, hogy összefutottunk, és elbeszélgettünk egy kicsit. Szia!

Magyari Barna:

Magyari Barna

avagy József Attila: József Attila versének olvasása közben

derűs volt bár boldognak vélték
kulcsként fordult a lelki zárba'
szeretett menni a múlásba
s mi „nem volt” volt neki az érték
igaz baráttól állást kapott
barátainak áldást adott
Nyékiékkal sétált a fényben
szorgoskodtak az emberségben
a lelke csak velük ünnepelt
s önmagával seftelt az émben
sejtvalutából erre telt

Lelkes Miklós

Cinegék

Szárnyban panasz
a sárga, kék.
Lengő ágzugok,
cinegék.

Egy hangkönnycsepp, –
repíti húr.
Bokorfent bú, és
bú alul,

de közönyben
ég, föld, a hó, –
közönyös világ,
hallgató.

Lét-láthatár
szélén megyek.
Cinkék sírnak, – vagy
emberek?

Oly emberi
a cinke bú!
Szél elrohan, majd
visszafú.

Láthatár-lét,
fázó hegyek, –
hány érzés kihűlt,
elveszett!

Sötét fatörzs:
történelem.
Éltem, nem éltem:
ismerem.

Gézengúz gaz
rám-rám sziszeg.
Káráló kórót
ismerek.

Éltem tavaszt,
éltem nyarat, –
tél jött, nyakunkon
itt maradt!

Cinege sír,
imája jár.
Kihűlt templommá
lett a táj.

Hit reményét
jól ismerem:
igává lett az
életen.

Üt, üt a szél.
Az este lenn.
Sötétség, gyáva
névtelen,

meglapul, de
árny, gaz sziszeg, –
ily fajta gyomot
ismerek!

Cinege itt,
cinege ott.
Giccsarany pontsor
hit ragyog.

Lét-láthatár.
Nemlét-határ.
Ijesztő álom
lett a táj!

Volt már, sokszor,
élőn halott,
s halott élő, de
hallgatok:

hiába vers,
hiába nép,

hiába isten
mond mesét.

Folt, cinkeszárny,
szín-pillanat, –
az sem marad mi
még marad.

Kóró kárál,
hurkol a szél,
egy-egy hangkönyecsepp
szívhez ér.

Valahol még
velünk, velem,
más volt valóság:
szerelem

egy Föld iránt,
egy Ég iránt,
mely mégis ad jó,
új irányt,

lélek-tollal
jegyzett dalok
kottáját, amit
meghagyott

piros Tavasz-
történelem..

Képzelt Csillagom
fénye fenn.

(2012)

Novák Noémi

Fehér

Végtelen számú gondolat:
egyik sem ír le engem.
Ülök köztük. Kezem homlokomra feszül:
fületlen kas fehér kredencen.
Kasban csonthéjú termés:
nincs benne emlék, hogyan is lett.
Keserű hártya, édes diógerend.
Jóval nem vitázok,
rosszal nem gondolok.
Saját magamnak én vagyok a kereszt.

Jó volna meleg

Eső tölti a járdaréseket,
kifordított ernyők kerepelnek.
Huzatos tömbök, szétszálló szemét.
Víznek elnyűtt, lyukas cipő enged.

Jó volna meleg, vérző zsarátnok,
sárga tűz, étel. Melletted ülni.
Ezen az őszön érett szemekkel
hullni, s veled kosárba kerülni.

Idézet

És én álltam a szélben, emberek.
Száraz volt, szappanillatú, meleg,
mint szikár, tiszta öregúr szaga.
Mint édes bőröd, akkor, éjszaka.

Sárga fényektől szebb ma a körút.
Falomból puhán egy levél lehullt.
Kopik, fakul a szeretők nyara,
akár bőrünkön az az éjszaka.

Barcs János

Hínár alatt

Vallat a táj. Csillog a fény
 az új város szélén.
 Törköly-illat keveredik
 fölvéggel, alvéggel.
 Levedlettek a diófák;
 hét kánya egy ágon,
 táncikáló fűzfabokrok
 futnak a határon.
 Felhők között vércse kering;
 akác nyög a szélben,
 egy kiskutya megugatja,
 s akár a mesében:
 hínár alatt halak tánca
 játszik tört napfényben.
 Vallat a táj. Csillog a fény
 az új város szélén:
 Rigóc alatt őzek futnak
 egymásután, szelíden. –
 S a kishóki nádas között
 szárcsák úsznak a vízen.

Barcs, 1987. október 5.

Fagyöngyök

Kutya ugat, szél muzsikál,
 összébb húzódik a világ. –
 Öreg kanász káromkodik;
 a kútágas égnek áll:
 pihentet egy vadlibát.
 Zümmög az erdő, havazik, –
 s fagyöngyön csillog jégvirág.

Barcs, 1947. január 4.

Bíró László

Évát kerget Ádám

most elkezdett versben
 Évát kerget Ádám
 s tollászkodik keddem
 a kék semmi ágán

nem mindegy hogy még ma
 jó akad vagy salak
 az élet túl béna
 a jaj hozzám ragad

mikor álmom fűvét
 más álma kaszálja
 testem csak kihűlt rétv
 így fetreng az ágyba'

Ugat a por

bandzsít a jelen
 sánta a jószág
 a percek tálcán
 bajomat hozzák

mosolyom halma
 csupán maréknyi
 nehéz így szépről
 hévvel beszélni

nyarunk udvarán
 ugat most a por
 egyetlen hazát
 hány költő tagol

*

Németh Erzsébet

versei

Kétkedő hangok panasza

A Teremtés könyvében
nem volt a nevem,
mégis megszülettem.
Mivégre istenem?
Évekbe fáslizott sebem
ma is átszivárog –
alkotó kezedtől,
vagy annak hiányától.
Gügyögsz álmaimban,
fürdetsz csalódásban,
edzed a szívemet
el nem múló lázban.
Ajándékot küldesz:
hajnali harangot,
hangjában őseim
lelkeit marasztod.
Tavaszz-varázsban forog
a szerelem tánca,
virágok nevetnek
ébredő fiúra,
ébredő leányra.
Utakat adsz,
meg tévedést,
embersodródásban
sokszoros éhezést.
Delet dalolsz,
fényeső zuhog arcomba,
meg ökölcattanás,
mintha ez is
az élethez tartozna.
Árvuló testemre
lángjeleket égetsz,
pedig nevem már ott van
az Elmúlás könyvében.

Létmonológ I.

Szavak kormos falának dőlök,
remélem megtart ez ősi ácsolat,
emberlétek, halálok omlanak róla,
mégsem bűn és mégsem áldozat.
Nekem nincs külön sorsom,
csak az, ami másnak,
ösztönhit gyermeke vagyok
a megvalósulásnak.
Úgy kószálok benne az elmúlásban,
mintha soha el se múlték,
mintha a föld alá sok önzés után
csak szegyenemben bújnék.
Ó, Föld!
Láng-szívek,
bölcsem elmék
tápláltak téged,
tedd gazdaggá,
igazzá
sokat küzdött népem!
Szívünkön háborúk füstje,
arcunkon csecsemők lázai –
Most kéne minden szépséget,
minden álmodást
valóra váltani!

* * *

Móritz Mátyás

Az őrültség árnyalata

Állandóan dolgozz, és tápláld a talentumot,
adottságodat ne torzítsd el, és el se tékozzol;
akkor se, ha mindig akadt aki beléd rúgott,
legyél önmarcangoló, és gúnyolódó kobold.

Bátran hagyd csak el a kitaposott ösvényeket,
tiszteld önmagadban a tehetségnek a részét;
és ne bántson ha a vigaszt, csak magadból nyered,
maradj meg annak, kiben megtestesül az érzék.

Legyél bár részeges, kibírhatatlan, vagy drogos,
legyen a világ bármilyen, legyél rá érzékeny;
akkor is ha a lázad több mint harminchat fokos,
ne tartson szerelem, béke, és igazság féken.

A közönyös tömegeket oldd fel önmagadban,
legyél kiemelkedő, szerény, és alázatos;
a tehetségedet nem viszi le semmi szappan,
akkor sem, ha mindig akad aki sárba tapos.

A tehetség céltudatos, tette kész akarat,
tegyél meg mindent, ami csak az erődből telik;
sokáig ne méricskéld, és ne latold magadat,
bár fölötted az eget át, a villámok szelik.

Emelkedj felül az átlagosság posványából,
ne hagyd magad eltaposni, inkább rúgd ki magad;
legyen a szavad ami életre hív és ápol,
legyél akit a vágy magával, és messze ragad.

Döbbenj rá hamar: nem az úr vagy, hanem a szolga,
ne hagyd megakadályozni érvényesüléset;
hisz aki erős ember, erős annak a dolga,
legjobb ha az arcodba, a saját arcod vésed.

Nem szabad meghátrálni semmi nehézség előtt,
akkor is ha szinte biztos hogy nem kapsz szerepet;

legyen Múzsád, aki megóv észak és dél felől,
a szívedben legyen mindig béke és szeretet.

Tehetségedet büntény és önzés ha elrejtet,
ne törődj a gúnnnyal, ne törődj az elnyomással;
ne felejtsd a nevetést, ha a sziklákat fejtet,
törődj a beojtott világgal, és semmi mással.

Hisz miféle büntetés ha magad elfecsérled,
fedezd fel magadban az örütség árnyalatát;
még ha ellened is haragszanak, és nem értet,
az evező rúdján a szíved legyen a lapát.

Gyarapítsd az ember művelődéstörténelmét,
még akkor is, ha csak a balsorssal vagy bélyeges;
és szabadítsd meg a korlátaitól az elmét,
szakadjon ki belőled minden fontos és lényeges.

HANS-GUIDO KLINKNER

ZENE VAGY JÁTÉKOK

(Musik oder Spiele)

Majdhogy
üres terem előtt
koncertezett a mesteri páros.
Hegedű és zongora idézte a nagy mestereket.

Ezalatt
a szanatórium vendégeinek zöme
virslis és sör mellett múlatta az időt
a sörözőkben és kávéházakban,
hangulatukat megalapozandó az esti meccshez.

A zenebarátok lassan a jóléti társadalom
számkivetettjei lesznek?

Fordította: Bayer Béla

Móritz Máttyás

Üvöltés

Verset írok, hiszen ma van a költészet napja,
a líra, és József Attila előtt tisztelgek;
kinek szívében nem volt se anyja, se apja,
aki mindhiába remélte a hű szerelmet.

Élő költőként költeményemet tolmácsolom,
miközben őrzöm a nagy elődök téli álmát;
mint Márai Sándor, Istenre bízom a sorom,
hisz Ő adja a magányt, és Ő adja a lármát.

Mindkettőjük egy életet kapott, és egy halált,
Ők szólnak és üzennek nekem szellemhangokon;
az egyikük önmagára szavakat sem talált,
én emlékezem rájuk, mint egy távoli rokon.

Ma van a születésük, és a költészet napja,
mint hulló tárgyakat a föld, őrzöm minden szavuk;
a költőket, kiknek a keze a sebet kapja,
üvöltve: ugye nem lehet hogy szent akaratok...

Mit jelent a költő, a költészet, és a zene,
mikor a magyar országot utálni kénytelen;
mikor nem pihen már rajta a mindenség szeme,
mindkettőjük tekintete merev és fénytelen.

Mit érnek Ők ketten, kiknek a vérük elapadt,
emlékük is szétesik, mint a régi szövetek;
a szavuknak sokszor csak hűtlen értője akadt,
számomra mégis Ők maradnak a szó-követek.

Németh Dezső

versei

Két kilométeres volt a délután

Önmagadért történtem meg Veled,
belém jöttél – átfúrtad szívemet;
két kilométeres volt a délután:
madárszáz csiripelt fenn a fán.
Irgyeltem magamat tőled,
súgtad: bontsam ki erényöved;
nem volt kibontóm – nem történt semmi:
önmagadért akartál velem lenni.

Azt hittem

kigombolod szereteted,
azt hittem begombolsz ha fázom,
azt hittem tévedni nem lehet
ha életem el-elmagyarázom.
Forrásként egymásba csorogva
a Természet-isten tenyerén,
azt hittem gondunk ki-begombolva
én vagyok te – te meg én.

Légytelen délután

Légytelen délután légy velem,
észrevételen légy a Múzsám,
legyél a verselő muzsikám
tavaszi zümmögő tulipán!
Légypiszkos papíron a versem...
úgy elhallgattak (képzeld el) engem,
hogy a „Nem ismert költő” lettem:
az ám, tulipánládás hazám!

Elégtek indulataim

Minden hangszeren megszólalt a nyár:
csigabiga-kürtön játszott a csönd,
pengett finomhúrú napsugár,
és dobolt a kerekas bőrönd.
Hátad lebarapult hegedűjén
fortissimóztak ujjaim.
Ragyogott a tenger, és peremén
elégtek indulataim.

Németh Erzsébet

Csepeli Szabó Béla emlékének

(Csillagfény című verse nyomán)

Éjszakánként, ha ceruzád hegyén
felparázslott egy-egy versed,
fáradt tűnődésed olykor
talán kétségbe is ejtett.

Nem tudván: meddig élhetnek
a létnél is fontosabb szavak,
melyekkel a világot kimondtad,
s kitakartad embernyi magad.

Hiába némított el sorsod,
dalaid fénye lelkedből ragyog,
aludj hát békében,
befogadták égi testvércsillagok.

Csepeli Szabó Béla

ESŐCSEPP EK

Minden esőcsepp: ablak,
 kitárt kis ablakszem a tájra,
 melyből nevetve, bőrig ázva,
 dús hajú szőke nyár fut,
 nagy, fedett csőrjeinkbe,
 tenyerünk udvarába...

Minden esőcsepp: csöpp tó,
 levelek fürdetője, gyökerek itatója,
 egy cseppnyi édes tenger,
 csillámlik tenyeremben,
 biztatva, mosolyogva.

Minden esőcsepp mélység,
 égboltunk kicsi mása,
 verejtek-csillag, szépség,
 homlokunk ragyogása...–

Minden esőcsepp **kék ég**,
 napfényel, fellegekkel,
 s meleg asszonysem,
 tiszta lánysem,
csordultig szerelemmel.

Elhunyt Csepeli költője:

a József Attila-díjas Csepeli Szabó Béla!

*„Mély fájdalommal tudatjuk mind-
 azokkal, akik szerették és tisztelték, hogy
 Csepeli Szabó Béla 2013. március 21-én,
 életének 89. évében végleg megpihent.*

*Végső búcsúztatása 2013. április 3-án
 14.15 órakor volt a Csepeli temető nagy
 ravatalozójában.”*

Az elővillanó szépséget, a tűzben
 lebegő biztatást, a megvilágosodást és a
 „világtalanságot” hűséggel és becsülettel
 idéző költő, perlekedő, de szent igazát
 lelkesen kiáltó ember, aki néhány sár-
 dobálót megvetve hallgatott halhatat-
 lanságában.

Nem úgy írt Ő, mint mások, nem érde-
 kelték trónoló divatfirkálók, inkább a
 történekek szépséges toposzaiba rej-
 tette az ember magasztosságát.

Verseinek gyönyörű pátosza hordozza
 a küldetés fontosságának erejét.

A kisemberek igazsága, szomorúsága,
 vidámsága, vagyis a „kicsi élet” össze-
 vetése a hatalmas mindenséggel. Egy
 emberibb világért folyó harc tollal
 hadakozó költője, miközben feltárja a
 szerelem, a munka, az igazság, vagyis a
 teljes élet rejtélyeit verseiben.

A költészet gyönyörű varázslat, amely
 a szavak mágiájával teremti tüneményeit.
 Csepeli Szabó Béla költő az egyik nagy
 varázsló volt, aki varázslataival együtt
 lelke darabkáit is itt hagyta nekünk
 veretes verseiben.

Hozzáértéssel és szeretettel őrizzük
 hagyatékát!

Németh Dezső

Németh Erzsébet

Kinyílik egyszer

Kinyílik egyszer a szerelem,
fényszörő szirmokkal ragyog.
Lehet, hogy kóróként szárad el,
de szépségét nem tagadhatod.

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: 1.500,-Ft.
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

Kis **LANT** IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub

Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Csillag Tamás

Csikorog

Minden szó nehéz, szólok:
kő kövön csikorog.
Vágyaim napon hevült,
forró vasdarabok.

Nekem egy életem van,
sosem voltam gyáva.
Félve tekintek – bentről –
a kinti világra.

Érteni, látni, élni
őszintén akartam.
Magas dűnéim mögött
csak a puszta part van.

Csillagkörök – József Attila

Európai éj...
A gyomor korog,
rohad a dinnyehéj.

Álmok: száraz kutak,
felnyögő napok.
Tudtad a kiutat.

Szeretni gyávaság.
Sínvasra löktek
porzó artériák.

Tépted. Idekötött.
Lettél öröknek,
mint a csillagkörök.

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.